

Hämeenkyrön kunta

Elinympäristölautakunnan lupajaosto

Asia Äkönmaan ampumaradan ympäristöluvan peruuttamista ja raukeamista koskeva vaatimus

Vaatimuksen esittäjät

Äkönmaan kyläyhdistys ry

Keijo ja Liisa Haapakoski

Kati Hämäläinen-Myllymäki ja Rami Myllymäki

Asiamies ja yhteystiedot tässä asiassa

Asianajaja, varatuomari, OTL Mika Ala-Uotila
Asianajotoimisto Mika Ala-Uotila Oy
Kelloportinkatu 1
33100 Tampere
03 3421 110 tai 0400 633 408
toimisto@nokialaw.fi

Vaatimus

Pyydämme kunnioittaen, että Hämeenkyrön kunnan elinympäristölautakunnan ympäristöjaosto peruuttaa tai määrää raukeamaan Hämeenkyrön Koillinen metsästisyhdistys ry:lle 16.3.2016 myönnetyn Äkönmaan ampumaradan ympäristöluvan.

Perustelut

1) Metsästysyhdistys ei ole antanut lupaa hakiessaan tietoja voimassa olevasta ampumarataluvasta

Metsästysyhdistykselle on myönnetty ympäristölupa 16.3.2016 Hämeenkyrön ympäristölautakunnan päätöksellä.

Lautakunnalla ei ole ollut lainkaan käytettävissä radalle 9.5.1967 myönnettyä oheista Turun ja Porin lääninhallituksen myöntämää ampumaratalupaa (lupapäätös liite 1 ja sen liitteet liite 2).

Lupapäätöksestä selviää, että viranomaisen käsitys on ollut, että ampumarata olisi perustettu vuonna 1965. Näin ei siis ole. Ampumarata on voitu perustaa vasta, kun sille on saatu lääninhallituksen lupa.

Koko lupa-asia on käsityksemme mukaan käsitelty ja myönnetty ilman, että lupaviranomaiselle on annettu radan voimassa olevaa ampumaratalupaa ja sen liitteitä.

2. Metsästysyhdistys ei ole laatinut kaikkia ampumapaikkoja koskevaa suojaus- ja kunnostussuunnitelmaa, haulikkoratojen käytön päättyminen

Ympäristöluvan ehdoissa on kohdassa 8. määrätty, että ”ampumaradalle tulee laatia kaikkia ampumapaikkoja koskeva suojaus- ja kunnostussuunnitelma aikatauluineen, mitä noudattamalla luotien ja haulien sekä myös muiden ampumatoiminnassa käytettyjen tarvikkeiden sisältämien haitta-aineiden kuormitus rata-alueiden maaperään sekä pinta- ja pohjaveteen pystyttäisiin minimoimaan. Suunnitelman tulee sisältää selvitys myös haulikkoammunnasta aiheutuneiden haittojen leviämisestä ympäristöön”.

Suunnitelma on koskenut kaikkia ampumaradan ampumapaikkoja. Lupaehtojen mukaan hakijan on tullut laatia suunnitelma 31.12.2016 mennessä.

Ympäristöluvan mukaisilla haulikon ampumapaikoilla ammuttaessa haulit ovat lentäneet ja lentävät allekirjoittaneiden Keijo ja Liisa Haapakosken omistamalle määräalalle 108-416-12-7M608 (liite 3).

Oheistamme KVV Tutkimus Oy:n kenttäpäällikön Esa Hellin laatimat piirrokset haulien leviämisalueista (liite 4)

Omistajiin ei ole otettu yhteyttä maiden suojaus- ja kunnostussuunnitelman laatimiseksi. Hakija on teettänyt Ramboll Oy:llä oheisen haitta-ainetutkimuksen (liite 5), mutta mitään suojaus- ja kunnostussuunnitelmaa ei haulikkoratojen ja koko saastuneen maa-alueen osalta ole tehty. Haapakoskiin ei ole otettu yhteyttä tällaisen suunnitelman tekemiseksi.

Haulikkoammunnan seurauksena Haapakoskien omistamalla kiinteistöllä on lyijyhauleja. Kunnostussuunnitelman laatimista ei lupaehdoissa ole rajattu eikä voitu rajata käsittämään vain Metsästysyhdistyksen omistaman kiinteistön alueen.

Luvanhaltija ei siten ole nyt yli kahdeksan vuoden aikana ryhtynyt ympäristöluvan edellyttämiin toimiin suunnitelman laatimiseksi koko sille alueelle, jolle esim. haulit ovat levinneet haulikkoratoja käytettäessä.

Ympäristöluvan tarkoittamaa suunnitelmaa ei ole laadittu luvan myöntämisestä seuranneiden kahdeksan vuoden aikana. Tätä on pidettävä luvanhaltijan vakavana laiminlyöntinä.

Vaatimuksen esittäjien käsityksen mukaan luvanhaltija ei ole enää aikonutkaan käyttää haulikkoratoja myöskään siitä syystä, että niillä ammuttaessa haulit lentävät aina naapureiden kiinteistöille. Mikäli suojaus- ja kunnostussuunnitelman laatimatta jättäminen johtuu siitä, että haulikkoratoja ei ylipäätään ole käytetty eikä aiota käyttää, tulee myös ympäristölupa peruuttaa tai määrätä raukeamaan.

3 Skeet-radalla ei ole ollut ampumaratalupaa

Ympäristöluvassa on annettu lupa trap-radalle, jonka ampumasuunta on länsi-luode, ja skeet-radalle ampumasuuntana luode-pohjoinen.

Ampumaradan ympäristöluvassa on siis Metsästysyhdistykselle myönnetty lupa skeet-radalle, jossa on kaksi heitintornia. Tällaiselle haulikkoradalle ei kuitenkaan ole myönnetty ampumaratalupaa. Siten tällaiselle haulikkoradalle myönnetty ympäristölupa tulee peruuttaa.

4. Pintavesien valumisen estämisen laiminlyönti rata-alueen läpi

Ympäristölautakunta on kokouksessaan 18.6.2019 käsitellyt luvanhaltijan esittämää hulevesisuunnitelmaa. Luvanhaltija on esittänyt pöytäkirjan s. 2, että hulevesien valuminen rata-alueelle katkaistaan avo-ojalla, jolla sade- ja sulamisvedet ohjataan radan

ohi olemassa olevaan avo-ojaan. Pöytäkirjan s. 3 ympäristölautakunta on todennut.” Ympäristölautakunta katsoo rata-alueen hulevesien käsittelyn ja ulkopuolisten valumavesien ohjauksen tärkeäksi. Rata-alueen ulkopuolisten vesien johtaminen voidaan tehdä esitetyllä tavalla tai muutoin, kunhan lopputulos on sama eli ehkäistään rata-alueen huuhteluvaikutus”.

Vaatimuksen esittäjät ovat laadittaneet kartan rata-alueen yläpuolella olevalta 5,11 ha:n alueelta valuvista pintavesistä (liite 6)

Luvanhaltijan teetättämässä Ramboll Oy:n haitta-ainetutkimuksen liitteessä 21.11.2016 on suunnitelma avo-ojasta, jolla estetään se, etteivät puhtaat vedet huuhtele rata-alueella ja sen ulkopuolelle ammutuista lyijyhauleista ja muista epäpuhtauksista.

Avo-ojaa ei ole edelleenkään tehty. Kaikki rata-alueen yläpuoliselta 5,11 ha:n alueelta valumavedet valuvat ja ovat valuneet rata-alueen läpi.

Luvanhaltija on, päinvastoin kuin ympäristölautakunta on päättänyt, omilla toimillaan myös edesauttanut erittäin vetisenä aikana suoritetuilla kaivuutöillä kaikkien, myös saastuneiden alueiden pintavesien, valumista rata-alueen läpi eteenpäin marraskuussa 2023.

Vaatimusten esittäjien havaintojen ja käsityksen mukaan em. 5,11 ha:n alueelta valuvat vedet on edelleen ampumarata-alueella hiljattain tehtyjen kaivuutöiden myötä johdettu tai ne valuvat keskelle rata-aluetta kaivettuun uuteen laskeutusaltaaseen, jossa puhtaat ja saastuneet pinta- ja vajovedet menevät sekaisin. Kaivettava kuoppa tms. painanne ei estä puhtaiden vesien huuhteluvaikutusta saastuneiden maa-ainesten läpi kuopan tms. tultua täyteen vettä.

Avo-oja on ollut kaivamatta nyt n. viisi vuotta siitä lukien, kun ympäristölautakunta edellytti avo-ojan kaivamista pintavesien huuhteluvaikutuksen katkaisemiseksi. Luvanhaltijan laiminlyöntiä on pidettävä vakavana, koska pinta- ja vajovedet ovat valuneet maan pinnan muodosta johtuen koko ajan jo saastuneiden maiden läpi. Näistäkin syistä kunnan ympäristötarkastaja on jo kerran esittänyt myönnetyn luvan peruuttamista 23.5.2023 § 39 8 (liite 7). Tämän jälkeen luvanhaltija on vielä omilla marraskuussa 2023 alkaneilla kaivuutöillään edesauttanut kaikkien alueen vesien puhtaiden ja saastuneiden vesien kulkeutumista rata-alueen ulkopuolelle.

Ampumarata-alueelta ja sen yläpuolella olevalta alueelta pintavedet valuvat ojaa myöden Äkönmaantien alitse Saarikoskenojaan, sieltä edelleen Rokkakoskenjoeen ja edelleen Sarkkilanjärveen.

5. Luotien poistamisen laiminlyönti luotiratojen penkoista

Lupamääräyksen nro 12 mukaisesti luotiradoilla tulee käyttää ko. ammunalle sopivia penkkamateriaaleja, joista luodit ovat määräajoin seulottavissa, Kun taustavallien uudistus tehdään, tulee taustavalleista poistaa luodit joko massanvaihdolla tai seulomalla, Luodit tulee myös jatkossa poistaa, kun taustavalleja uuditetaan tai parannetaan.”

Vaatimuksen esittäjien tietojen ja havaintojen mukaan ampumaradan luotiratojen taustapenkoista ei ole kertaakaan poistettu luoteja.

Menettelyä on pidettävä poikkeuksellisena siksikin, että useilta muilta ampumaradoilta penkka-ainekset on viety jätteenkäsittelylaitokselle ja samalla vaihdettu penkka-ainekset uusiin vastaaviin pehmeisiin maa-aineksiin.

Luvanhaltija tuonut hirviradalle merikontteja, jotka on tehty metallista (Liite 12). Tällaisten metallirakenteiden käyttö ei ole hirviradalla sallittua voimassa olevan ampumarataluvan mukaan. Sen mukaan penkka on tehtävä pehmeistä maalajeista. Hirviradalla ammutaan todella isokaliiberisilla aseilla, joiden luodit eivät pysähdy mihinkään esim. pienois- ja pistooliradoilla yleisesti käytettäviin luotiloukkuihin. Ympäristöluvassa ei myöskään ole käsitelty tai annettu lupaa metallirakenteiden käyttöön ampumasuunnassa. Vaatimukset esittäjät ovat tästäkin syytä pyytäneet myös poliisilta hirviradan käytön keskeyttämistä.

Ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävä on myös puuttua luvanhaltijan luvan vastaiseen toimintaan. Ympäristöluvassa ei ole lainkaan annettu lupaa metallisten merikonttien käyttämiseen ampumaradan taustapenkkamateriaalina.

Vaatimuksen esittäjät katsovat, että luvanhaltija ei ole lainkaan noudattanut lupaehtojen kohtia 12. ja 15. hirviradalla, jossa vanhaa radan taustapenkkää ei ole puhdistettu lainkaan eikä sen puhdistamiseksi ole laadittu lupaehtojen kohdassa 8. tarkoitettua suunnitelmaa. Merikonttien tuomisella rata-alueelle ei ole voitu kiertää em. luvan ehtojen noudattamista.

6. Ympäristöluvan peruuttamisen ja raukeamisen edellytykset

Ympäristölupa voidaan peruuttaa ympäristönsuojelulain 93 §:ssä säädetyin edellytyksin. Lupa raukeaa ympäristönsuojelulain 88 §:ssä yksilöidyistä syistä.

Luvanhaltija on ensinnäkin antanut ympäristölautakunnalle virheellistä tietoa siitä, minkälaiselle haulikkoammunnalle luvanhaltijalla on ollut ampumaratalupa.

Edelleen luvanhaltija on vakavasti rikkonut luvan ehtoja edellä tässä vaatimuksessa yksilöidyillä sekä oheisessa liitteessä nro 7) selostetuista ympäristötarkastajan asian esittelijänä elinympäristölautakunnan lupajaoston pöytäkirjoihin kirjaamista syistä.

Haulikkoratojen toimintaa ei voida saada täytetyksi edes lupaa muuttamalla. Luvanhaltijan omistama alue on liian pieni normaaliin voimassa oleviin ammuntasääntöjen mukaiseen metsästysammuntaan.

Lisäksi haulikkoammunta on ollut keskeytyksissä jo noin kahdeksan vuotta, minkä johdosta näille radoille myönnetty lupa tulee määrätä raukeamaan.

Luvanhaltija ei myöskään ole kaivanut pinta- ja vajovesien huuhteluvaikutuksen estämiseksi tarkoitettua edellä viitattua ja ympäristölautakunnan hyväksymää avo-ojaa nyt noin kahdeksan vuoden kuluessa luvan myöntämisestä. Siten ympäristön suojelun kannalta olennaisia lupaehtoja ei ole noudatettu. Tästäkin syystä lupa tulee määrätä peruuntumaan tai raukeamaan.

Yhteenvedona toteamme, että viittaamme vaatimuksiemme perusteina edellä ja oheisessa liitteessä nro 7) yksilöityihin kaikkiin syihin koko ympäristöluvan peruuttamiseksi tai raukeamiseksi.

7. Vaatimusten esittäjien asianosaisasemasta

Keijo ja Liisa Haapakoski omistavat määräalan 108-416-12-7M608, jolle haulit ovat lentäneet. Haulit ovat lentäneet muillekin kiinteistöille.

Kati Hämäläinen-Myllymäki ja Rami Myllymäki omistavat ampumaradalta 350 metrin päässä sijaitsevan kiinteistön 108-416-12-15.

Äkönmaan kyläyhdistyksen tehtävänä on sääntöjen mukaan mm. seuraavat tehtävät:

”kylän etujärjestönä osallistuu kylää koskevaan suunnitteluun ja pyrkii vaikuttamaan kylän kannalta myönteiseen päätöksentekoon eri organisaatioissa; -tekee aloitteita ja esityksiä, antaa lausuntoja viranomaisille ja muille järjestöille sekä osallistuu kylän kehittämistoiminnan suunnitteluun ja toteutukseen; -toteuttaa kylän elinkelpoisuutta, sen asukkaiden viihtyvyyttä ja hyvinvointia”.

Vaatimusten esittäjät pyytävät, että heitä kuullaan ampumaradan lupa-asioissa ympäristönsuojelulain 43 §:n ja hallintolain 11 §:n mukaisesti ja he saavat kutsut myös kaikkiin radalla pidettäviin katselmuksiin, jotka koskevat ampumaradan ympäristölupaa.

Vaatimuksen esittäjät pyytävät, että he saavat tiedoksi vaatimusten johdosta mahdollisesti hankittavat lausumat ym. asiakirjat sekä heille varataan mahdollisuus lausua niiden johdosta. Pyydän osoittamaan kaiken kirjeenvaihdon allekirjoittaneelle.

Tampereella 28.8.2024

Äkönmaan kyläyhdistys ry

Keijo ja Liisa Haapakoski

Kati Hämäläinen-Myllymäki ja Rami Myllymäki

Laati

Mika Ala-Uotila

asianajaja, varatuomari, OTL, Nokia

LIITTEET

- 1) ja 2) Ampumaradalle myönnetty lupa sekä sen liitteet
- 3) Havainnekuvat ja määräalan lainhuutotiedot Keijo ja Liisa Haapakosken omistamasta määräalasta 108-416-12-7-M608
- 4) KVV Tutkimus Oy:n kenttäpäällikön Esa Hellin laatimat piirroset haulikkoratojen haulien leviämisalueista
- 5) Ramboll Oy:n haitta-ainetutkimus marraskuu 2016 (viitataan maaperän pilaantuneisuustutkimukseen 21.11.2016 Laura Pyykkö)

- 6) Ympäristöasiantuntija Elina Nystedtin laatima piirros ampumarata-alueen yläpuolisten pintavesien valuma-alueesta ampumaradan läpi
- 7) Ote Elinympäristölautakunnan lupajaoston pöytäkirjasta 23.5.2023 § 39, 10.8.2023 § 54 ja 7.2.2024 § 11, selvitys hakijan lukuisista laiminlyönneistä
- 8) LVI-Di Markku Rothin LVI-muutossuunnitelma, avo-ojan kaivuu ja tarpeellisuus
- 9) Ympäristötarkastaja Kaisa Pieniluoman sähköposti koskien avo-ojan kaivuuta sekä puhtaiden sekä saastuneiden vesien erillään pitämistä
- 10) Ote ympäristötarkastaja Kaisa Pieniluoman sähköpostista liittyen hulevesien ohjaukseen ja puhtaiden vesien pitämisestä erillään ampumaratapenkan likaisista vesistä liittyen puhtaiden vesien ohjauksen laiminlyöntiin
- 11) Hämeenkyrön Koillisen Metsästysyhdistys ry:n edustajien selvitys haulikkoratojen käytöstä
- 12) Valokuvia hirviradalta, teräskontit 2 kpl